

GEMEENTE VELSEN

Enquête Burgerpanel Peiling Toerisme

Januari 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Beschrijving uitkomsten toerismepeiling	4
Aanbevelingen	9
Bijlage: onderzoeksmethode en resultaten van de enquête per vraag	10

Inleiding

Voorliggend rapport bevat de resultaten van de Toerisme Peiling 2023. De peiling is uitgezet onder het Burgerpanel van de gemeente Velsen. De vragen gaan over de voor- en nadelen die inwoners van toerisme ervaren en welk advies zij de gemeente meegeven voor het ontwikkelen van Toerismebeleid in 2024.

Aanleiding en doel

Gemeente Velsen trekt jaarlijks duizenden toeristen. Hun bezoek kan een stimulans zijn voor de omgeving, de samenleving en de economie van Velsen. Toerisme kan tegelijkertijd ook nadelen hebben. Gemeente Velsen gaat daarom in 2024 toerismebeleid opstellen met als doel: het bevorderen van de voordelen van toerisme en het beperken van de nadelen. De gemeente zal hierbij optrekken met het bedrijfsleven en andere partners. Inwonersparticipatie maakt daar ook onderdeel van uit. Het toerismebeleid is onderdeel van het economisch beleid.

Vooruitlopend op het opstellen van het toerismebeleid brengt de gemeente in kaart wat op dit moment de positieve en negatieve effecten zijn van toerisme. Hiervoor liet de gemeente eind 2023 onder andere een peiling uitvoeren onder het Burgerpanel van de gemeente Velsen. Dit panel telt momenteel 3600 leden uit alle wijken en kernen van de gemeente. Voorliggend onderzoek toont de uitkomsten van deze peiling. In totaal hebben 1122 Velsenaren meegedaan aan de peiling.

Hoe worden de uitkomsten van de peiling gebruikt?

De gemeente betreft de uitkomsten van de peiling bij het formuleren van het Toerismebeleid. Daarnaast komt een deel van de uitkomsten van de peiling terug in het advies van adviesbureau Ginder aan gemeente Velsen. Het gaat dan specifiek om de stellingen die Ginder voor de peiling aanleverde en eerder al in andere gemeenten aan inwoners voorlegde.

Opbouw rapport

In dit rapport beschrijven we de uitkomsten van de peiling. Aansluitend doen we enkele aanbevelingen. De bijlage bevat een nadere toelichting op de analysemethode en bevat alle uitkomsten van de peiling in tabelvorm.

Beschrijving uitkomsten toerismepeiling

In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van de resultaten. In de bijlages staan alle resultaten in tabelvorm.

Deelnemers denken bij toerisme met name aan strand, duinen, haven en sluizen

De vragenlijst startte door deelnemers te vragen wat er als eerste, tweede en derde bij hen opkomt als ze denken aan toerisme in de gemeente Velsen. De meeste deelnemers noemen het strand (755 keer). Daarna volgen dingen in de buurt van het strand: de duinen (292 keer), de haven (273 keer) en de sluizen (227 keer). Veel deelnemers denken ook aan cruise(schepen) (145 keer) en landgoederen en buitenplaatsen in Velsen (101 keer). In de woordenwolk hieronder zijn alle woorden te zien die meer dan viermaal genoemd zijn.

Uit deze termen is nog niet goed op te maken of mensen positieve of negatieve associaties hebben bij toerisme. Een aantal deelnemers heeft meer positieve associaties en noemt expliciet het woord 'gezellig' of 'leuk' (72 keer), maar een aantal heeft ook meer negatieve associaties en noemt het woord 'drukke' (38 keer).

Meeste panelleden vinden dat toerisme positieve effecten heeft

Deelnemers kregen een aantal stellingen voorgelegd over mogelijke positieve effecten van toerisme. Een ruime meerderheid van de deelnemers denkt dat toerisme positieve effecten heeft op:

- de economie en werkgelegenheid. 86% van de deelnemers is het (zeer) eens met een stelling hierover.
- levendigheid. 79% van de deelnemers is het (zeer) eens met een stelling hierover.
- behoud erfgoed en cultuur. 70% van de deelnemers is het (zeer) eens met een stelling hierover.
- recreatieve mogelijkheden. 69% van de deelnemers is het (zeer) eens met een stelling hierover.
- diversiteit horeca en winkels. 63% van de deelnemers is het (zeer) eens met een stelling hierover.
- aanbod cultuur. 56% van de deelnemers is het (zeer) eens met een stelling hierover.

De deelnemers denken over het algemeen niet dat toerisme voor verbinding zorgt. 44% is het (zeer) oneens met deze stelling. Deze stelling heeft ook een grote groep die het niet eens en niet oneens is met de stelling (37%).

Over twee stellingen lopen de meningen meer uiteen. Bij deze stelling is het percentage dat het (zeer) eens is, ongeveer even groot als het percentage dat het (zeer) oneens is. Beide hebben ook een hoog percentage dat het niet eens en niet oneens is met de stelling.

- "Dankzij het toerisme ziet gemeente Velsen er mooier uit". (28% niet eens en niet oneens)
- "Dankzij toerisme rijdt het openbaar vervoer vaker". (28% niet eens en niet oneens)

Weinig deelnemers ervaren (daarnaast) negatieve effecten van toerisme

Deelnemers kregen ook stellingen voorgelegd over mogelijke negatieve effecten. Een minderheid van de deelnemers is het eens met de stelling dat:

- toerisme zorgt dat ik mij minder thuis voel. 4% van de deelnemers is het (zeer) eens met de stelling hierover.
- toerisme zorgt voor te veel drukte in het laagseizoen. 5% van de deelnemers is het (zeer) eens met de stelling hierover.
- het authentieke karakter van de gemeente verandert. 6% van de deelnemers is het (zeer) eens met de stelling hierover.
- de grens bereikt is qua aantal toeristen. 6% van de deelnemers is het (zeer) eens met de stelling hierover. Dit was mogelijk een lastige stelling voor deelnemers gezien het percentage dat het niet eens en niet oneens met deze stelling is (18%) en het percentage dat het niet weet (12%).
- ik delen van de gemeente vermijd door toerisme. 11% van de deelnemers is het (zeer) eens met de stelling hierover.

Over 4 stellingen lopen de meningen meer uiteen. Bij deze stellingen is ook een relatief grote groep het niet eens en niet oneens met de stelling (26-33%).

- "Door toerisme worden huizen in gemeente Velsen duurder."
- "Door toerisme ontstaat er te veel drukte in het hoogseizoen."
- "Toerisme leidt tijdens lange perioden in het jaar tot meer verkeersproblemen." De resultaten verschillen per wijk. De deelnemers woonachtig in postcodes 1951 (Velsen-Noord; 41%), 1971 (het oostelijk deel van IJmuiden-Noord en IJmuiden-Zuid; 40%) en 1981 (Velsen-Zuid en Spaarndammerpolder 38%), geven het vaakste aan last te hebben van verkeersproblemen.

- “Overlast of asociaal gedrag door toeristen is een probleem.” De resultaten verschillen per wijk. De deelnemers woonachtig in postcodes 1974 (het zuidelijke deel van Zee- en Duinwijk; 29%), 1951 (Velsen-Noord; 27%), 1992 (Springerbuurt; 26%) geven het vaakste aan last te hebben van toeristen.

Overlast toeristen vooral verkeers- en parkeerdrukke, algemene drukke, geluidsoverlast en afval

52 deelnemers (5%) ervaren regelmatig overlast van toeristen. Zij hebben last van verkeers- en parkeerdrukke (26 keer genoemd), algemene drukke, bijvoorbeeld op het strand, in de duinen of in restaurants (12 keer), geluidsoverlast, bijvoorbeeld herrie of geschreeuw op straat of overlast van festivals (11 keer) en afval op straat (10 keer). Dit zijn de meest genoemde antwoordcategorieën. In deel twee zijn alle categorieën terug te lezen.

Imago Velsen: IJmuiden, strand, Tata, industrie en rauw

De meeste deelnemers (60%) zijn het (zeer) eens met de stelling dat de gemeente Velsen een beter imago krijgt door toerisme. We hebben deelnemers ook gevraagd hoe zij het imago van de gemeente Velsen omschrijven. In de woordenwolk op de volgende pagina staan de meest genoemde woorden. Wat opvalt is dat de meeste deelnemers die het imago van Velsen omschrijven de woorden ‘IJmuiden’ en ‘strand’ gebruiken. Ook ‘Tata (Steel)’ en ‘industrie’ noemen deelnemers vaak. De term ‘rauw’ komt ook vaak voor, mogelijk door de campagne ‘IJmuiden Rauw aan Zee’.

Deelnemers gebruiken zowel positieve als negatieve termen om het imago van Velsen te omschrijven. De woorden ‘mooi’ en ‘saai’ worden het vaakst gebruikt. Deelnemers gebruiken de term ‘mooi’ vaak in combinatie met de natuur, duinen of strand. Andere positieve en negatieve termen die deelnemers gebruiken zijn bijvoorbeeld slecht, aantrekkelijk, ongezellig, armoedig, prachtig, interessant, vervuilend en gezellig. Het woord ‘slecht’ gebruiken deelnemers vaak in combinatie met de negatieve publicaties over Tata Steel, maar ook in combinatie met bereikbaarheid.

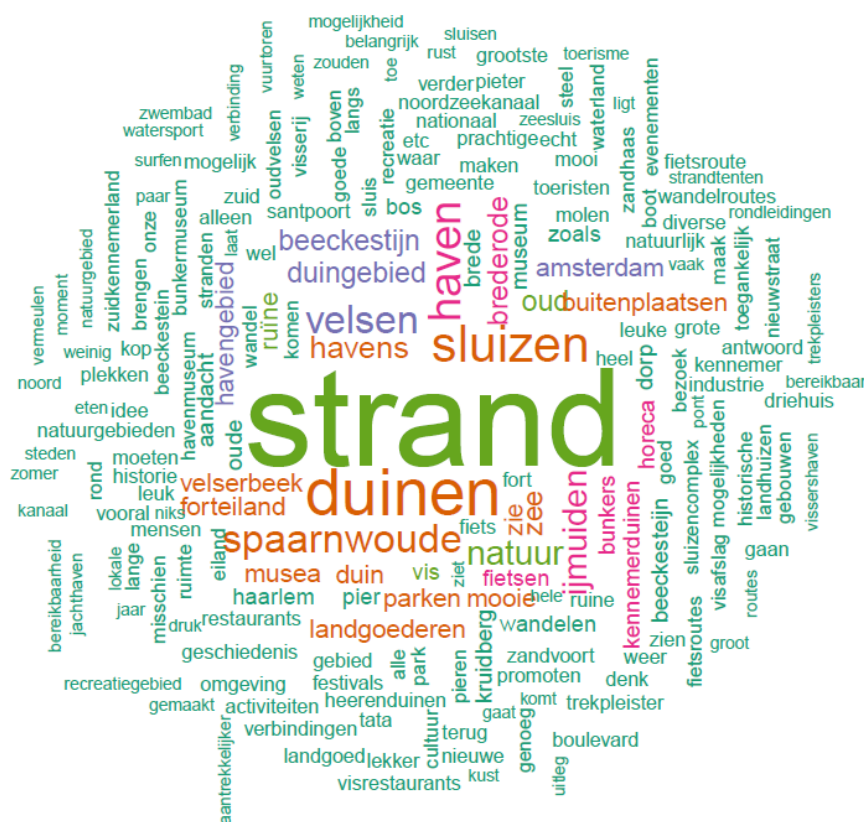

Deelnemers pleiten voor aantrekkelijker(e) winkelaanbod, boulevard en horeca

Deelnemers konden in de vragenlijst ook meedenken over toerisme en met tips en suggesties komen.

Bij de vraag over wat de gemeente als eerste moet aanpakken of introduceren op het gebied van toerisme, noemen deelnemers het aantrekkelijker maken van het winkelaanbod, de boulevard, en horeca aanbod als belangrijkste punten. Daarna is mobiliteit een belangrijk thema. Deelnemers noemen onder andere de bereikbaarheid/verkeersdoorstroming, een beter openbaar vervoer, de (on)aantrekkelijkheid van de weg naar het strand en het parkeren. Bij parkeren pleiten deelnemers voor voldoende parkeerplekken, de kosten voor het parkeren en het verlagen van het tarief of gratis maken van het parkeren bij het strand. Ook noemen deelnemers het verbeteren van fiets- en wandelroutes en het herstellen van de verbinding over het water tussen Amsterdam en IJmuiden. Er zijn ook tientallen mensen die vinden dat de gemeente toerisme niet moet stimuleren vanwege drukte of (geluids)overlast, maar ook omdat de gemeente zich op belangrijkere dingen moet richten. In de bijlage is een overzicht te vinden van alle antwoordcategorieën. Omdat de antwoorden van de deelnemers een veel gedetailleerder en kleurrijker beeld geven, dan de antwoord categorieën, zullen de open antwoorden anoniem gedeeld worden met de opdrachtgever.

Deelnemers raden de gemeente Velsen aan om het strand, de duinen, de haven(s) en de sluisen als trekpleisters onder de aandacht te brengen. Ook veel deelnemers noemen Velsen, Spaarnwoude, IJmuiden en diverse landgoederen en buitenplaatsen. In de woordenwolk hieronder zijn meer reacties te lezen en in de bijlage staan alle antwoorden.

Aanbevelingen

- Met name de antwoorden op de open vragen in dit onderzoek geven extra inzicht in de achterliggende ideeën en gevoelens van inwoners. Het is dan ook aan te raden deze apart aandacht te geven voorafgaand aan het ontwikkelen van het toerismebeleid.
- Bij een aantal stellingen en vragen zien we een groot percentage van deelnemers die het niet weet of niet eens en niet oneens is met een stelling. Dat kan erop wijzen dat de deelnemers de vraag lastig vonden. Bij het interpreteren van de resultaten is het belangrijk hier rekening mee gehouden. Het betreft met name vragen die vooraf vast stonden, zodat bureau Ginder de resultaten met andere gemeenten kan vergelijken.

Bijlage: onderzoeksmethode en resultaten van de enquête per vraag

In deze bijlage staat een beschrijving van de onderzoeksmethode en de respons, gevolgd door de uitkomst van het panelonderzoek per vraag. Voor iedere vraag is een tabel of figuur opgenomen.

Methode en respons

- Voor dit onderzoek is een vragenlijst met 10 vragen opgesteld.
- Het burgerpanel van de gemeente Velsen is op 14 november 2023 uitgenodigd om deze vragenlijst in te vullen.
- De vragenlijst stond open tot en met 27 november 2023.
- 1122 van de 3628 panelleden hebben de vragenlijst ingevuld (respons=31 %)

Uitkomst onderzoek per vraag

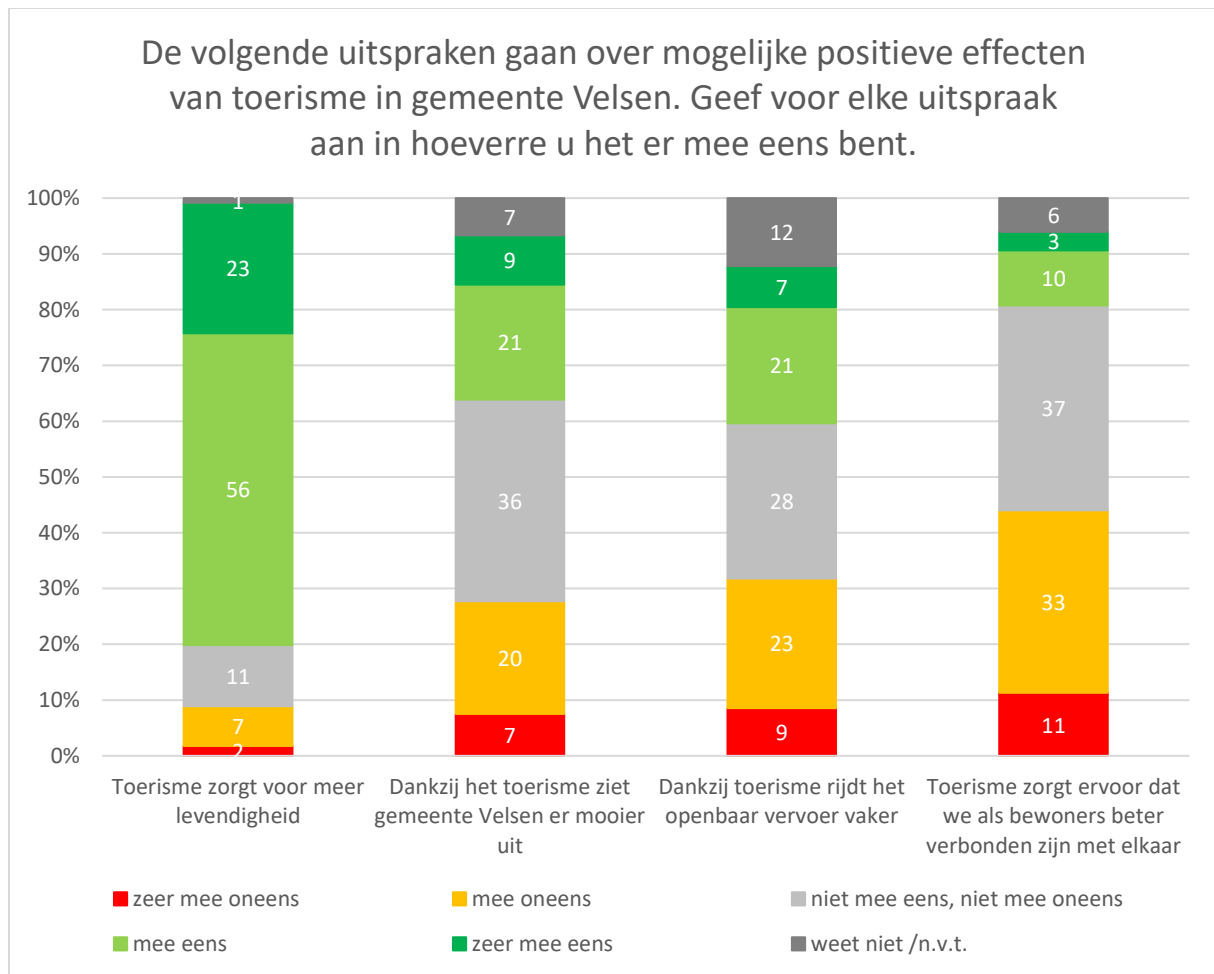
1. Antwoorden op de vraag over associaties met toerisme in de gemeente Velsen

Aan alle deelnemers is gevraagd: 'Wat is het eerste, tweede en derde wat bij u opkomt als u denkt aan toerisme in de gemeente Velsen?' De 3193 antwoorden zijn als volgt geanalyseerd. Alle antwoorden zijn in een draaitabel in Excel gezet. Op basis van de antwoorden die meer dan vijf keer genoemd zijn, zijn antwoordcategorieën gemaakt. Antwoorden die vergelijkbaar zijn, zijn gegroepeerd. Vervolgens is met een zoekopdracht in alle antwoorden gekeken hoe vaak iets genoemd is. Een voorbeeld: het woord strand is vaak apart genoemd, maar ook in combinatie, bijvoorbeeld "mooi groot strand" of "ongezellig strand". Al deze antwoorden staan in onderstaande tabel samengenomen. In onderstaande tabel zijn op deze manier de 2868 antwoorden opgenomen die het meest genoemd werden.

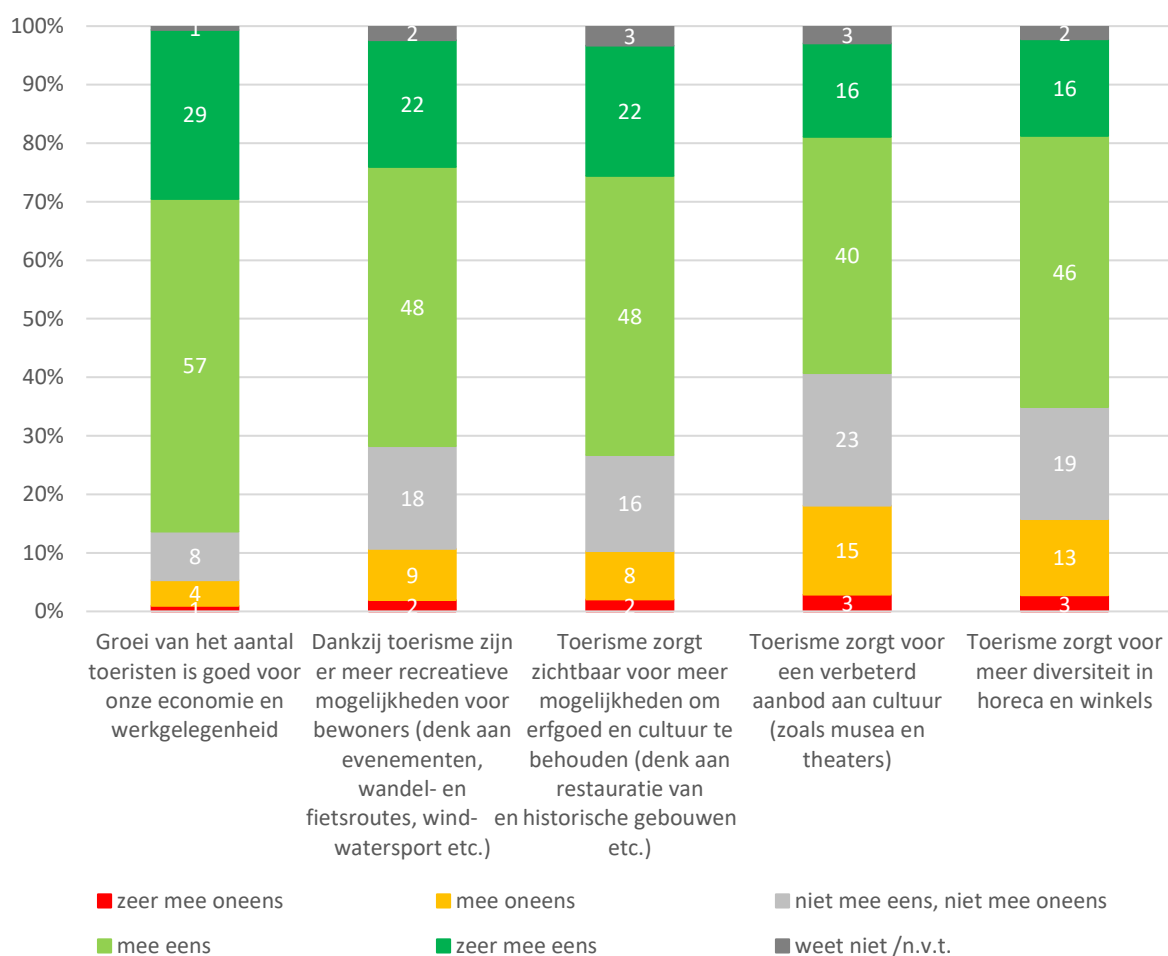
Onderwerp	Aantal keer genoemd
strand	755
duinen/nationaal park	292
haven	273
sluizen	227
cruiseschip/DFDS/Ferry/boot naar Engeland/Cruise	145
landgoederen/Beeckestijn/Duin en Kruidberg/buitenplaatsen/Velserbeek	101
vis	93
zee	90
Velsen	84
IJmuiden	75
gezellig/leuk	72
Spaarnwoude	61
pier	51
natuur	44
drukke	38
Ruïne van Brederode	38

inkomsten	34
musea	33
hoogovens/Tata	32
bos	28
visafslag/visserij	25
camping	25
(goed voor de) economie	24
fietsen	23
Amsterdam	22
hotel	21
horeca	19
overlast	18
festivals	17
forteiland	15
parken	15
Duitsers	14
bunkers	14
vakantie	14
winkelen	12
dagjesmensen	9
Totaal	2853

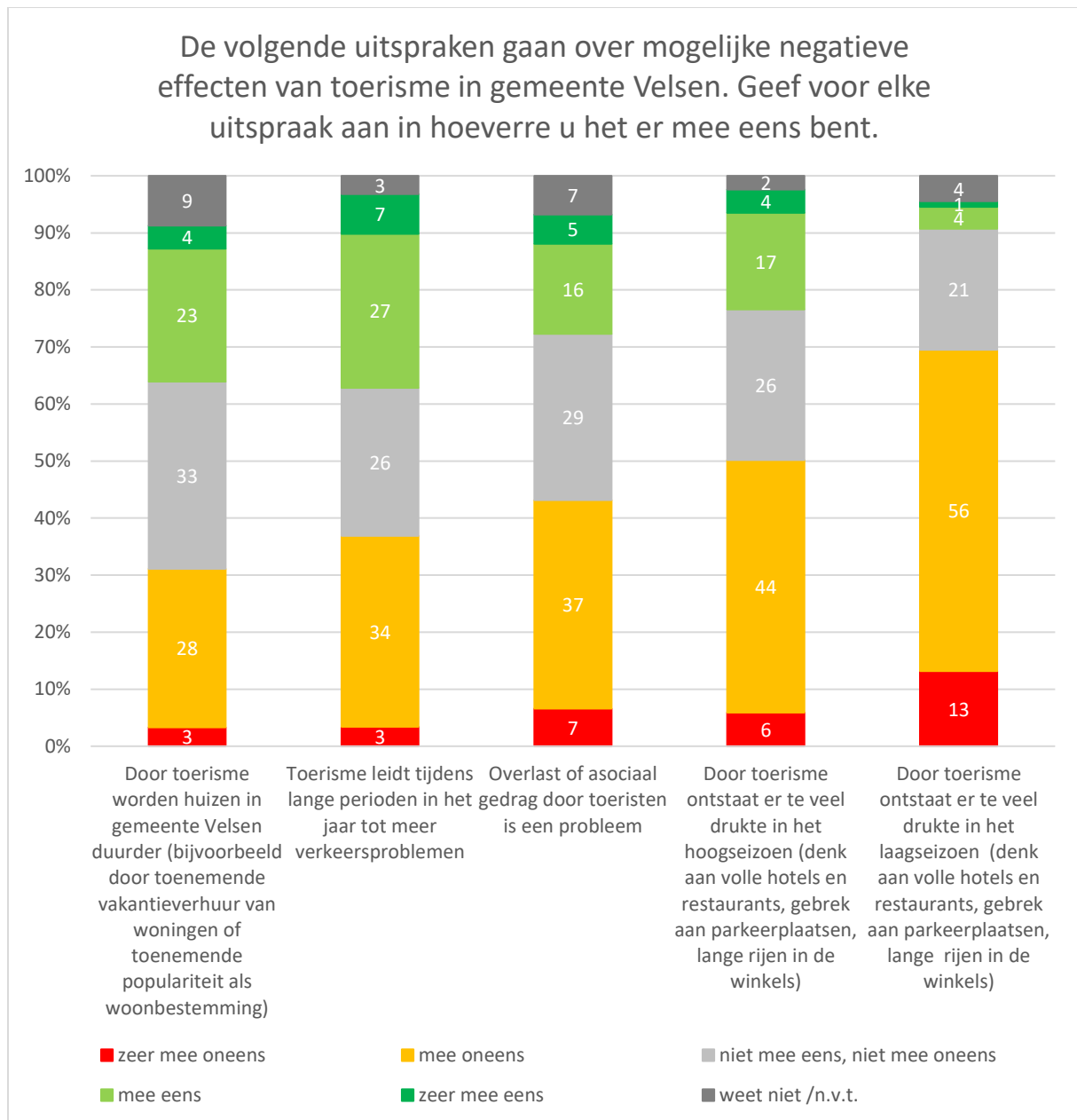
2. Antwoorden op de stellingen over positieve effecten van toerisme

De volgende uitspraken gaan over mogelijke positieve effecten van toerisme in gemeente Velsen. Geef voor elke uitspraak aan in hoeverre u het er mee eens bent.

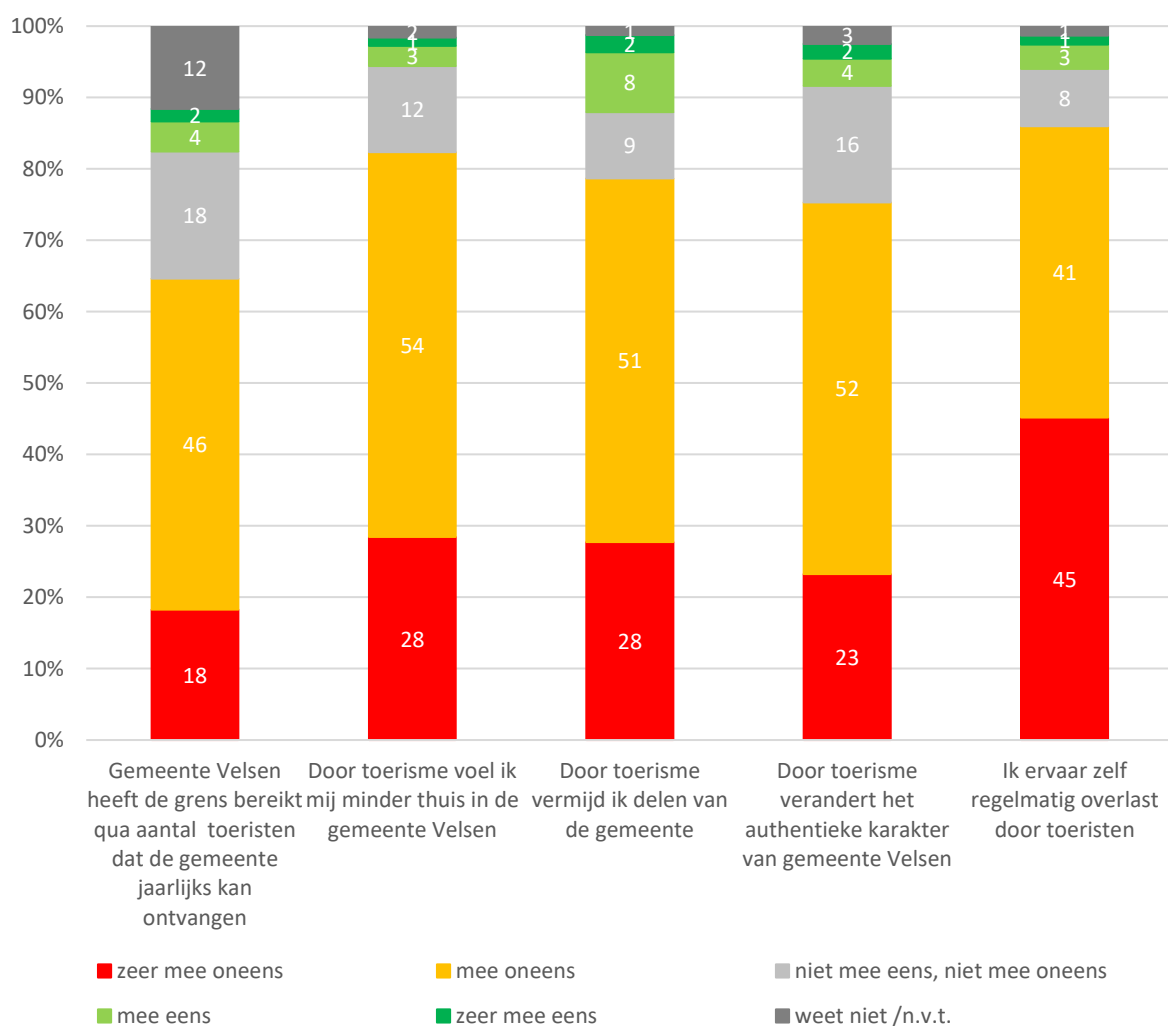

3. Antwoorden op de stellingen over negatieve effecten van toerisme

De volgende uitspraken gaan over mogelijke negatieve effecten van toerisme in gemeente Velsen. Geef voor elke uitspraak aan in hoeverre u het er mee eens bent.

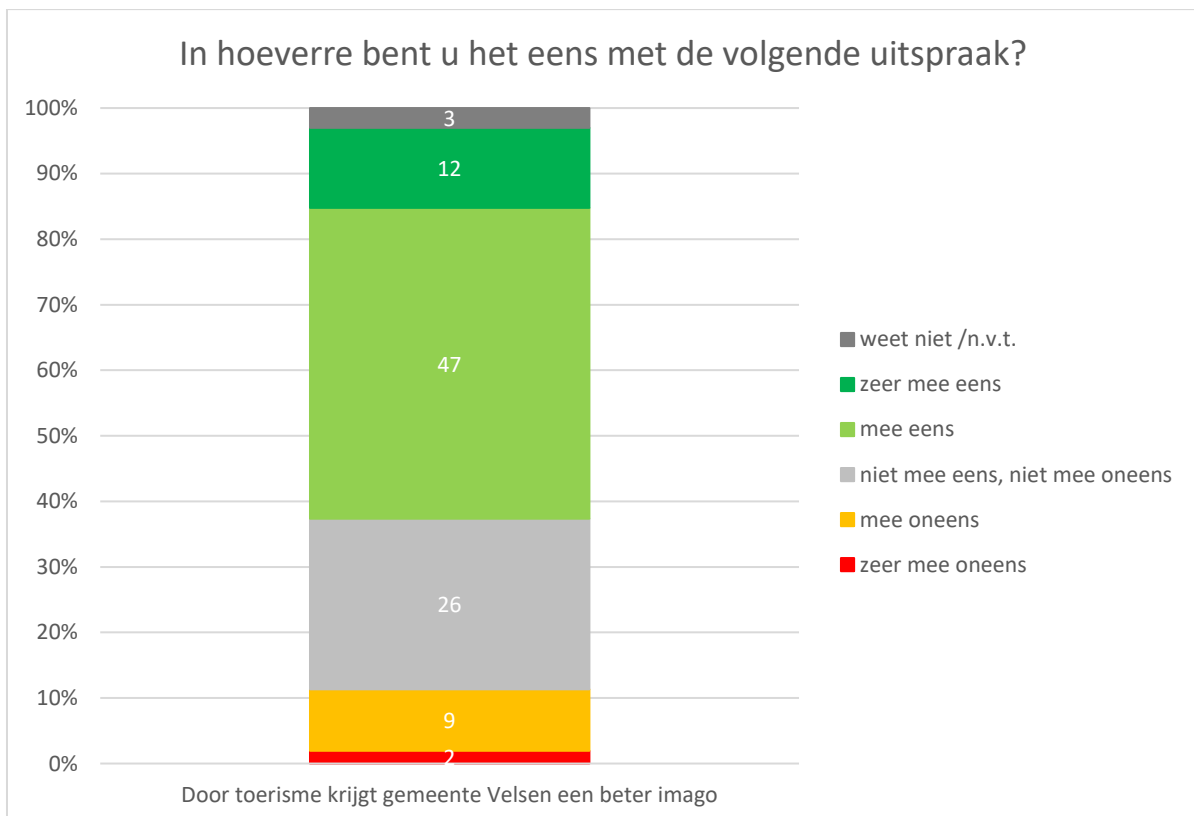
4. Antwoorden op de vraag welke overlast respondenten ervaren hebben

5 procent van de respondenten (of wel 52 deelnemers) is het (zeer) eens met de stelling “Ik ervaar zelf regelmatig overlast door toeristen”. De meeste van hen noemen parkeeroverlast, verkeersdrukte en drukte als vormen van overlast.

Categorie overlast	Aantal keer genoemd
Parkeeroverlast en verkeersdrukte	26
Drukke. Bijvoorbeeld in de duinen en op het strand, maar ook op fietspaden, volle restaurants, etc.	12
Geluidsoverlast. Bijvoorbeeld door geschreeuw en herrie op straat, maar ook overlast van festivals.	11

Afval op straat	10
Asociaal gedrag, waaronder het wildplassen in tuinen en parken	8
Alcohol en drugsgebruik/overlast/dealers	7
Overlast van Airbnb	2
Te volle buslijnen door passagiers van cruiseschepen	2

5. Antwoorden op de vraag over effect toerisme op imago gemeente Velsen

6. Antwoorden op de vraag hoe respondenten het imago van de gemeente Velsen omschrijven?

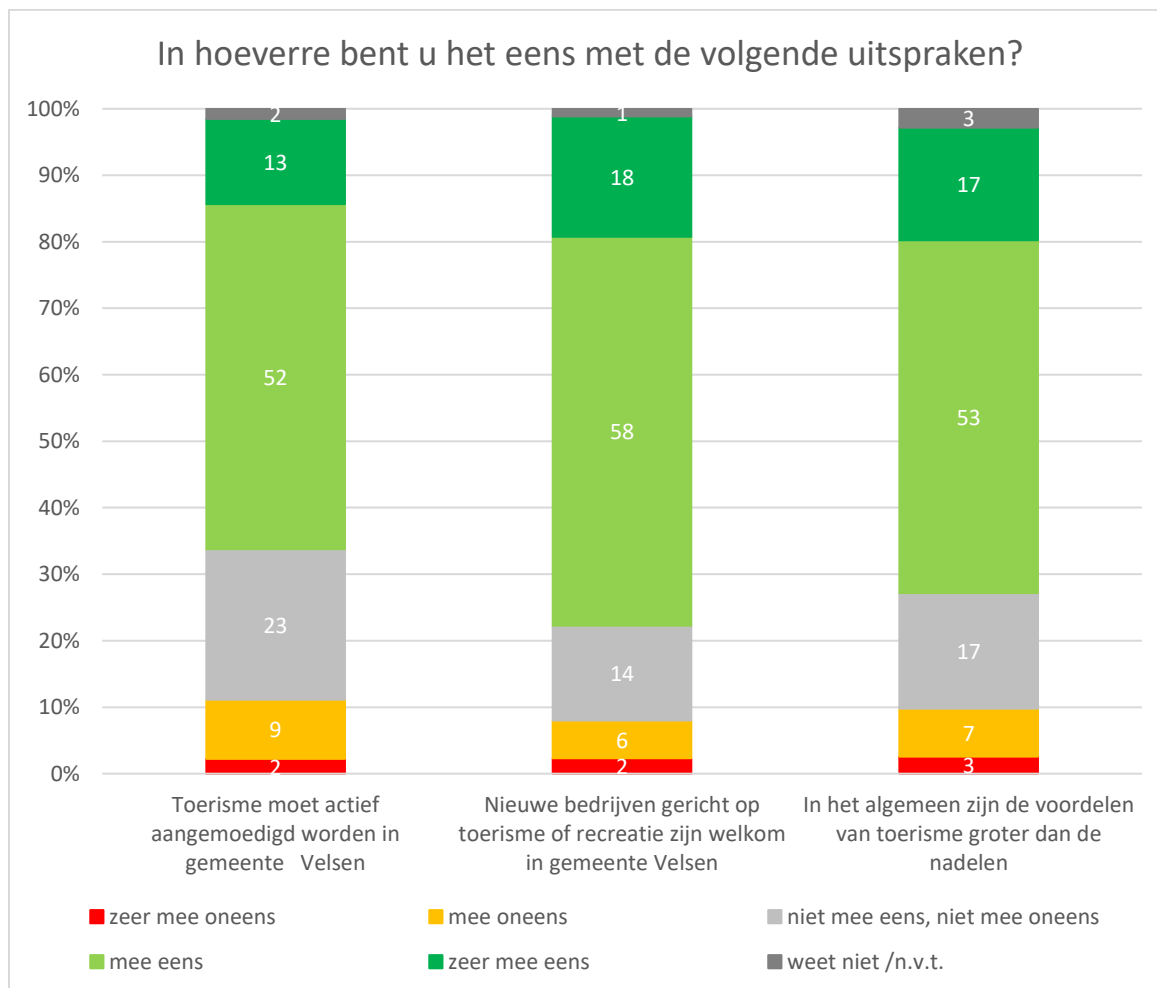
Aan alle respondenten is gevraagd: “Hoe zou u het imago van de gemeente Velsen omschrijven?” 888 deelnemers hebben hier antwoord op gegeven. Hieronder een tabel met de woorden die in die omschrijving 15 keer of vaker genoemd zijn.

Woord	Frequentie
IJmuiden	161
strand	156
tata	149
industrie	76
rauw	74
toeristen	68

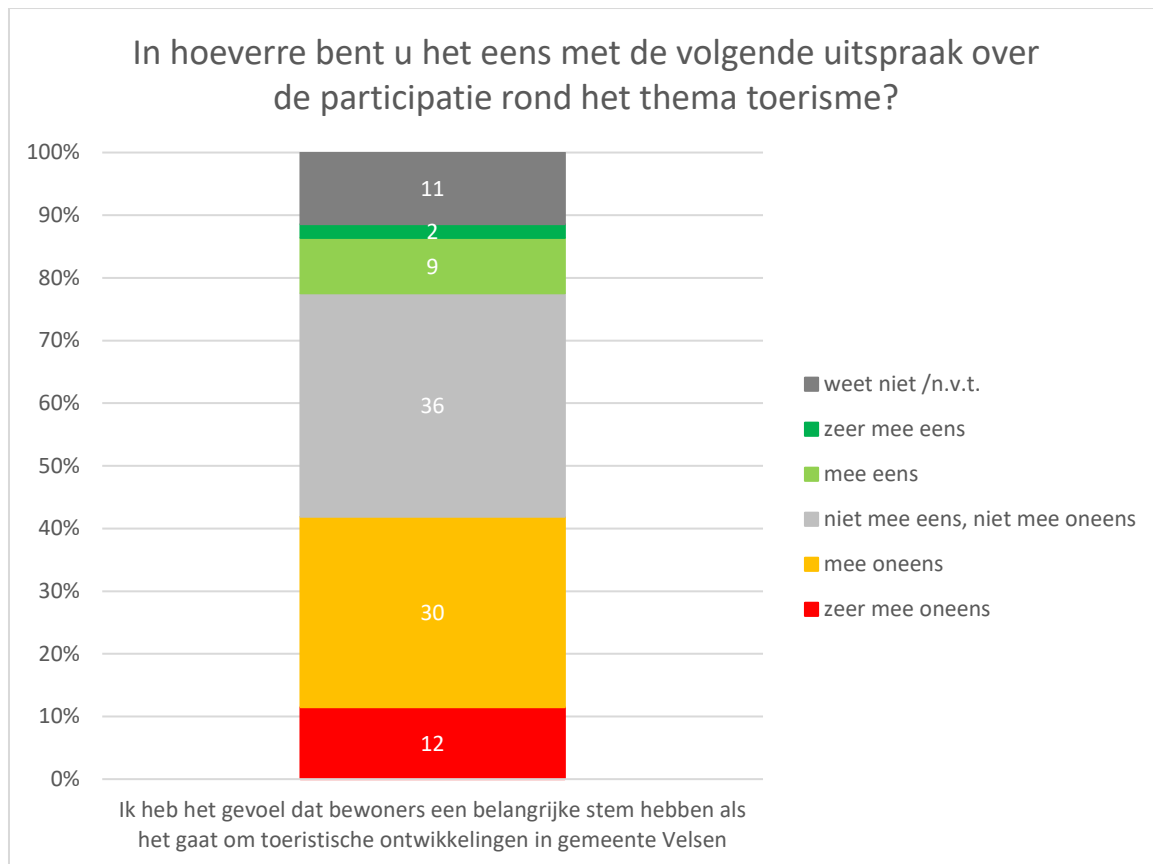
mooie	64
natuur	62
goed	60
weinig	56
zee	54
saai	52
haven	51
mooi	50
duinen	49
slecht	49
mensen	47
aantrekkelijk	44
toerisme	43
centrum	28
positief	28
industrieel	28
divers	28
winkels	27
plaats	26
groen	25
sluizen	25
negatieve	24
toerist	24
Santpoort	24
helaas	23
Amsterdam	23
beter	22
stad	22
omgeving	21
genoeg	21
noord	21
negatief	20
uitstraling	20
lelijk	20
Haarlem	20
Nederland	19
Driehuis	19
cultuur	18
goede	18
hoogovens	17
grauw	17
rook	17
nieuws	16
Spaarnwoude	16
wonen	16
bekend	16

havens	15
leuke	15

7. Antwoorden op stellingen over toerisme

8. Antwoorden op vraag over participatie rond het thema toerisme

9. Antwoorden op de vraag over dingen introduceren of aanpakken op het gebied van toerisme

Aan alle respondenten is gevraagd: “Wat zou u als eerste aanpakken of introduceren op het gebied van toerisme?” 815 deelnemers hebben hierop geantwoord. Alleen specifieke antwoorden zijn meegenomen. Algemene antwoorden zoals ‘Velsen meer promoten’, zijn niet meegenomen. Om een goed beeld van de antwoorden te krijgen is eerst steekproefsgewijs een groot aantal antwoorden gelezen. Vervolgens zijn er categorieën gemaakt en zijn de antwoorden gecategoriseerd. Hieronder een overzicht van de onderwerpen die meer dan vijf keer genoemd zijn. De antwoorden van de deelnemers zelf geven een veel gedetailleerder en kleurrijker beeld dan in onderstaande tabel samen te vatten is. De open antwoorden worden daarom anoniem gedeeld met de opdrachtgever, zodat deze optimaal gebruik kan maken van alle input van de deelnemers.

Categorie	Frequentie
Winkelaanbod aantrekkelijker maken	94
Boulevard, strand en haven aantrekkelijker maken	84
Horeca aanbod (o.a. terrassen)	72
Bereikbaarheid en verkeersdoorstroming	63
Beter openbaar vervoer	61
Aantrekkelijkheid weg naar het strand	52
Parkeren (voldoende, kosten, ruimte, parkeren strand, gratis maken)	39

Betere fiets- en wandelroutes en fietsparkeerplaatsen	34
De verbinding over het water tussen Amsterdam en IJmuiden herstellen	31
Toerisme niet stimuleren, vanwege drukte en geluidsoverlast, maar ook richten op eigen problemen (woningbouw e.d.)	30
Aanbod van overnachtingsmogelijkheden (hotels, B&B's, campings, camperplekken, etc.)	28
Meer groen	24
Tata Steel aanpakken/sluiten/minder vervuiling	20
Afval aanpakken	20
Musea	19
Sluizen weer open	15
(Tweede) pont verbinding	13
Betere wegwijzers/plattegrond	11
Historie WOII en bunker(museum)	9
Entree gemeente verbeteren	9
Accent op natuur/buiten/natuurbescherming	8
Openbare toiletten	8
Betere handhaving	6
Evenementen/sportwedstrijden organiseren	5

10. Antwoorden op de vraag over trekpleisters

Aan alle respondenten is gevraagd: “Welke kenmerken en trekpleisters van de gemeente Velsen zou u aanraden onder de aandacht te brengen bij toeristen?” In de tabel hieronder staan de woorden die 15 maal of vaker genoemd zijn.

Woord	Frequentie
strand	449
duin(en)/duingebied	257
haven(s)	160
sluizen	126
Velsen	84
Spaarnwoude	83
Beeckestijn	71
natuur	61
IJmuiden	60
zee	45
ruïne van Brederode	42
parken	36
Amsterdam	30
havengebied	30
Velserbeek	29
landgoederen	29
buitenplaatsen	27
musea	27
forteiland	27

vis	25
bunkers	24
Kennemerduinen	23
horeca	23
fietsen	23
museum	22
pier	21
dorp	21
bos	21
kruidberg	20
wandelen	19
aandacht	18
oude	18
Haarlem	18
havenmuseum	16
sluis	16
gemeente	16
eiland	16
fort	16
Santpoort	16
park	16
gebied	16
molen	16
sluizencomplex	15
leuke	15
pieren	15

COLOFON

In opdracht van: Gemeente Velsen, team Regie en Ontwikkeling

Contactpersoon: Mike Rumping

Uitgave van: Team Informatie gemeente Velsen

E-mail: onderzoek@velsen.nl

Onderzoekers: Carlijne Philips en Nelleke van den Broek-Honingh

Publicatiedatum: januari 2024